

KURJER WARSZAWSKI

D. 16. Kwietnia.

SOBOTA.

ROK 1831.

N° 103.

WSPOMNIENIA.

Przysposobienie do
Rewolucji w Warsza-
wie 1794.

Niech się uspokoją mieszkańcy *Warszawy*; *cholera morbus* nie zbliży się do niej; klima i położenie tej stolicy są przeciwne tej zarazie, a wszelkie środki ostrożności i gorliwa staranność rządu, zabezpiecza nas zupełnie. Rozgłoszone wczoraj wieści o zbliżaniu się *cholery*, są zawczesne; wszelako trzeba zachować ściśle przepisy lekarskie, a nade wszystko być spokojnemi i ufać dobroci PRZEDWIECZNEGO. — Onegdaj była utarczka pod *Suchą*, blisko *Cegłowa*, ucierała się nasza *Jazda* z *Kozakami*, którzy zemknęli do lasu. Mówią, że *Umiński* znowu walczył. — Wczoraj 32 *Officerów* zabranych pod *Siedlcami*, przyprowadzono do *Bryłowskiego* pałacu; dziś *Jeńcy* będący za *Pragę* przez dni kilka, wejdą do *Warszawy*. — Ze *Lwowa* są doniesienia potwierdzające o powstaniu na *Wołyniu*. Wczoraj jeden z *Posłów* odebrał list z *Augustowskiego* donoszący, iż *Żmudzianie* wszyscy są uzbrojeni i niszczą *Rossjan* gdzie tylko jeszcze zastaną. Dowódcą siły zbrojnej *Litwinów* ogłoszony *Tyszkiewicz*. Mówią, że ci powstańcy mieli związki nawet z miastem *Moskwą*, w której także są *patryoci* pragnący *wolności*. — Główną *Kwatera* *Dybiacza* przenosi się ustawicznie, zdaje się że *Feldmarszałek* usiłuje połączyć wszystkie swe siły w okolicy *Międzyrzecza*, albo cofnąć się za *Bug*. — Nasz szanowny *Xiąże Czartoryski* Prezes rządu naro: nie przyjął pensji mu naznaczonej; chociaż w tej wojnie nieprzyjaciele zniszczyli jego majątności. — *Gazeta Petersburska* donosi, że d. 28 z. m. przybył do

tej stolicy z *Polskiego* wojska *Podpułkownik Zwoliński* (odszczepieniec), wyiechali zaś naznaczeni do służby w tymczasowym rządzie *Królestwa Polskiego*, *Assesor Tichoj* i *Radca honorowy Awtomkiewicz*. — *Dominik Kowalski* *Włościanin* z wsi *Czarnego Lasu* *Obwodu Warszaw:* z *Dóbr Maiora Czachowskiego*, zbiegłego *Syna* do domu, *Żołnierza* z pułku *19 piechoty* sam przyprowadził do *Kommissj* *Rządowej* *Wojny*, dawszy mu *Ojcowskie* *napomnienie*, za występpek, który w przekonaniu swoim *naturalnem* za zbyt wielki uważał.

Jenerał Gubernator M. S. Warsz: *Obywatele* zebrani w mieście *Olkuszu* zawsze gotowi nieść pomoc *ojczyźnie*. złożyli na ręce *W. Lebowskiego* wybranego z pomiędzy siebie do zbierania w *Powiecie* *dobrowolnych ofiar*, w listach zasta: w raz z kuponami *Złp.* *1,300* w *biletach kassowych* *Złp.* *490* w *monecie srebrnej* *Złp.* *652 gr.* *27*, żądając aby te kwoty użyte były na przyniesienie pomocy *rannym walecznym Obrońcom* *ojczyzny*. *Ofiara* ta z *szczerego* *patryotyzmu* *wypływająca*, nie pierwszym jest dowodem *szlachetnego* *sposobu* *myślenia* *Obywateli* *Woiewo: Krakows:* Za *szczęśliwego* się *poczytnię* że *mogę* w *imieniu* *tych* *którzy* z *dobroczyennej* *tej* *składki* *pomocy* *doznają*, złożyć *Szanownym* *Obywatelom* *Powiaju* *Olkuskiego* *najczulsze* *podziękowanie*.

Podaje się do publi: wiadomości, iż *Rada Obywatelska* *Woic: Mazow:* z d. 15 b m i r. rozpoczęła swe *czynności*, i takowe odbywać będzie aż do d. 28 t m i r. *codziennie*

w Pałacu Rząd: dawniej zwanym *Mostowskiem*, a zatem osoby interesujące do pomienionej Rady, bąc dla wpisania się do Xiąg Obywatelskich, bąc w innych przedmiotach, w terminie powyższym winni się zgłaszać, inaczej sami by sobie winę przypisać musieli, gdyby ich żądanie po upłynionym terminie oczekiwanego skutku nieotrzymało.

W Obwodzie *Stanisławskim*, po rozproszeniu korpusu *Rozena*, kilkadziesiąt nieprzyjaciół wpadło do wsi *Równe* i wypoczywając otoczyli się powózkami, które zdobyli uwieść. Wieszniak z sąsiedniej wsi *Strachowka*, dowiedziawszy się o tem, uzbroił gospodarzy tejże wsi, dawszy im karabiny znalezione po nieprzyjaciółach, a reszcie kosy i wyruszyli z tym hucem do *Równego*; nieprzyjacie z początku chcieli się opierać, lecz tak dzielnie *Strachowianie* natarli, że zdobyli cały tentakor i wszystkich nieprzyjaciół otoczywszy, odprowadzili do *Mińska*. Część tym walecznym następcem *Głowackiego*. — Po terazniejszych zwyciężkach, gdy się zeszyły oddziały pułków 4go i 5go piechoty lini; mężni ich żołnierze powitawszy się zawołali, „teraz 4ty równy 5mu, a 5ty 4mu!“ — W *Paryżu* teraz najmłodniejsze *Surduty* nazywają się *Polskie* i są podobne do mundurów Gwardji Narodowej *Warsza*: — Jeden z *Spekulantów* przysłał do *Berlina* kilkadziesiąt nowych *Polskich Dwuzłotówek z Orłem i Pogonią*; *Berlińczykowie* płacili za każdą po 3 i 4 talary. W liście w tych dniach przysłanym z *Berlina* do *Warszawy*, jest usilna prośba aby na wieczną pamiątkę przysłało choć cokolwiek drzewa z *Olszyny Grochowskiej*, tyle wstawionej d. 25 Lutego. — Jeden z *Podofficerów* pułku *Grenadierów*, raniony był pod *Grochowem* kulą karabinową w rękę; chociaż nie zupełnie wyleczony, pośpieszył teraz do swe-

go pułku i w bitwie pod *Stiełcami* został znowu raniony zupełnie w toż miejsce iak pierwszym razem! — W bitwie terazniejszej pod *Węgrowem* w której *Mazury* walczyli z tak bardzo odznaczającym się mężem; ciż wojownicy ustawicznie wołali „a gdzie ten *Dybiec*!“ — *Dozór Szpitali Wojskowych* donosi, że przeniósł swą Kancelarją i Magazyn Szpitalny do Pałacu *Saskiego* w pawilonie od ulicy *Królewskiej*; przeto osoby chcące nieść iakowe ofiary dla ranionych i cierpiących obrońców ojczyzny, niech w to miejsce przysyłać te dary patriotyczne. — Gdy korpus *Rozena* gościł w Obwodzie *Stanisławskim*, jeden z *Jenerałów* nieprzyjacielskich rozkazał swemu *Adjutantowi* aby do polskiego dworu szlacheckiego natychmiast pośpieszył i zabrał to co w tymże rozkazie przeznaczono; *Adjutant* strwożył się niezmiernie, odszedł wprawdzie, lecz wrócił z połowy drogi. Groźno zapytany czemu wraca? odpowiada nakoniec, że właściciel tego dworu jest jego *Wnieć!* *Jenerał* aresztował *Adjutanta*, ale nieponowił rozkazu. — W bitwie pod *Mitosną* d. 31 z. m. *Bataljon* dowodzony przez *Majora Gąsiewskiego* poległ trupem znaczną ilość nieprzyjaciół, wiele oraz zabrał jeńców, przyczem zdobył chorągiew, wziętą przez *Żołnierza Markowskiego*, który pasował się długo z *Podchorążym* nieprzyjacielskim, był to widok zadziwiający, nakoniec *Markowski* wydarł to godło zwycięstwa. Tenże *Bataljon* był przeznaczony do spędzenia kolumn nieprzyjacielskich pod *Stiełcami* i opanowania wsi *Jganie*, odznaczył się nieustraszoną odwagą. *Znajwyborniejszych* Pułków *Rosyjskich* 13go i 14go przybyłych z nad granicy *Tureckiej*, po wyparowaniu ich z *Jgan* całe pole zasłane zostało trupami, reszta przyparta pod szosę przy moście, w nurtach rzeki zgon nalazła. Walka była mordercza,

ścierali się officer z officerem, żołnierz z żołnierzem póki niedostali się w moc naszą. Strata nasza w porównaniu z nieprzyjacielską jest małą. Tę walkę porównać można do najdzielniejszych stoczonych przed wieki przez *Rzymian* i *Greków*. Nieprzyjaciel czuł to, a niemogąc pokonać w lecznych Polskich rycerzy mścił się nabezbronych wieśniakach starcach, niewiastach i działkach, czego świadkiem jest wieś *Jganie*. — Jenerała *Romario* bardzo pulibilibi nasi żołnierze i rozumieją dokładnie wszystkie jego iesta gdyż nieumie mówić po polsku.

Komitet Resursy Nowej. Ma zaszczyt uprzejmie wezwać szanownych Członków Towarzystwa Resursy, szczególnie niemających dotąd wiadomości o przedsięwziętej ze strony tegoż Towarzystwa na korzyść wojskowych szpitalów *Loterji fantowej*, aby raczyli do niej pośpieszyć w przeciągu dni 5ciu ze swemi fantami i tym sposobem przyczynić się do ulgi cierpiącym obrońcom Ojczyzny. Przy celu tak cnotliwym, nie może Komitet, iak pomysłnego oczekiwać skutku, donosząc przytem, że fanty, których już do 500 jest zebranych, przyjmują się w lokalu Resursy Nowej na ręce Ekonomu *Nikla*, przy zapisywaniu ich do listy na to przeznaczonej. Bilety sprzedają się po zł. 6 urzeczónego Ekonomu i w sklepach PP. Członków: *Wemmera* na Krak: Przedm.; *Szturma* i *Cyglera* przy ulcy Senatorskiej; *Kremkiego* przy ulicy Wierzbowej; *Prowego* i *A. T. Cyglera* przy ulicy Miodowej; oraz w sklepie ubogich. Każdy bilet wygrywa. Ciągnięcie loterji nastąpi w tym miesiącu w lokalu Resursy; dzień onego przez pisma publiczne wkrótce doniesionym zostanie.

Dziennik Nowa Polska w Nr 99 umieścił następujący artykuł. Przed kilku dniami *Kurjer W:* insynuując, według własnych zapewne życzeń,

nowych wyższych urzędników do Kom: Ośw: napisał: „Mówią że do ministerjum oświecenia prawdziwie ludzie oświeceni wejdą iakoto: b. rektor U. W. iako dyrektor ien. wychowania X. *Szwajkowski*. Józef *Gołuchowski* b. profes: wileń: uniwer: iako dyrektor ien: wyz: *Garbinski* profes: U. iako dyrektor ien: funduszów; wreszcie szanowny K. *Brodzinski* iako sekretarz. Tacy mężowie pod przewodnictwem kaszt: *Bnińskiego* mogą przez czas terażniejszej wojny przygotować pożądaną naukę w kraju naszym reformę“. Nie mamy nic do zarzucenia tym mężom, tylko zdaie nam się, że niektórzy mając już po kilka posad, niewiem czy mimo szazerych życzeń *Kurjera* ośmieliłby się przyjąć nowe. Chcemy tu tylko zawiadomić szan: *Kurjera* iż mylnie sądzi, że aż tacy mężowie przygotują reformę nauk. Wiemy z dobrego źródła, iż czcigodny *Joachim Lcleweł* zastępując ministra oświe: ieszcze na początku styeznia, polecił radzie uniwer: wygotować plan nowej organizacji tegoż, plan stosunków uniwer: z uczniami i innemi instytucjami, niemniej stosunków z kom: oświecenia. Wezwano także radę aby podała swe myśl względem najlepszego urządzenia systematu edukacji i szkół w kraju. Od gorliwości przeto tej rady do której należą także podawani przez *Kurjera* do składu ministerjum *Garbinski* i *Brodzinski* zależy dziś najspieszniejsze zaprowadzenie reformy. Tak więc skład nowy ministerjum chociażby według życzeń *Kurjera* nastąpił, nie będzie już miał zaślugi przedsięwziętej reformy i tę dzisiejszemu składowi zawdzięczać należy.

Po przykrych mrozach i śniegach prawie aż do końca Marca trwających, wiosna r. b. iest nadspodziewanie wczesną i przyjemną. Od d. 3 b. m. i dniem i nocą ciągle trwa ciepło; w ogrodach nie tylko gazony, ale i niektóre krze-

wy pięknie zieleńią. Od 2ch dni nie mało już *Jaskutek* ukazało się w Warszawie. Jeżeli przed d. 19 b. m. gromoty z tej strony *Karpatów* dadzą się słyszeć, przepowiedzenia *Meteorologa Wiejskiego* co do ioty sprawdzonem zostanie.

Dalszy ciąg rozkazu dziennego z dnia 3 Kwietnia 1831 r. Postępują nastopień Porucznik. W pułku 1 strz. kon; *Podpor.*: Słaski Wik: Truszkowski Kle: Narkiewicz Jus: Rzewuski Józ: Rembelski Jul: z przezna: do pułku 3 strz. kon: Wilski Jan, Litwicki Mich: Cywiński Kar: Pawłowski Ad: z przeznac: do pułku 2 Mazurów: Bieliński Jan i Skąpski Woj: 2 ostatni z przezn: do pułku jazdy Augustowskiej. W pułku 2 Strzelców konnych Podporucznicy Wodzyński Józef, Wojciechowski Michał, Wysocki Hipolit, Pruszek Tomasz, Skarżyński Rudolf, Czarnocki Jan, Ożarowski Konstanty, Łączkowski Ed: Jezierski Jan, 2 osta: z przezn: do Jazdy ochotników Poznań. W puł: 4 Strzel: kon: Podpor: Czosnowski Janu: z przezn: na Adju: Jen: Skarżyńskiego Kaz: Jankowski Mac: Sulnicki Mich: Kirkor Fran: Moldenhauer Hen: Sarnecki Jan, Gołępski Józ: W pułku 5 Strzel: kon: Podpor: Psarski Woj: Wrzosek Fel: Kęszyński Paw: Mielicki Fran: i Sierawski Napoleon. W pułku 2 Ułan: Podpor: Libiszewski Kar: Gołoński Fel: Żukowski Józ: i Błażejewski Józ. W pułku 3 Ułan: Podpor: Strzyżowski Piotr, Skarbak Ig: i Kołowicz Mich: W pułku 4 Ułan: Podpor: Bielski Paw: z przezn: na Adju: przy Jen: Rutte, Wolski Józ: z przezn: do puł: 1 Jazdy Kaliskiej. W pułku 5 Uł: Podpor: Jaworski Stef: Troszczyński Józ: Lejman Paw: Kraft Lud: Chodkiewicz Mieczy: *Postępują nastopień Podporucznika.* W pułku strz. kon: Wachm: Sułkowski Win. Kucharski Jak: Chrucki And: Magnuski Fr: Mazarski Leo: Cieciszewski Ed: Baranowski Hi: i Radoński Fr: W pułku 3 strz. Wachmistrze starsi Dworzeczki Ju: Nowicki An: Grzybowski Teo: Sekołówski Fr: Podchorąży Okoński And: Wachm: Kulpiński Jan i Polakowski Ig: W puł: 4 strz. kon: Wachm: starsi Słobodziński Jan, Przybysławski Fel: Górski Wia: Wachm: Miblkohn Au: i Hejma Rom. W puł: 5 strz. kon: Wach: starszy Chmielewski Fr: W dywizjonie karabi: Wach: Mieczkowski Beni: Narolski Mik: Reklewski Win: Kruśzewski Piotr, i Trzaska Mas: W pułku 1 Ułanów

Wach: star: Bednarski. W Pułku 2 Ułanów Wachm: starsi Boguchwański Win: Polakowski Antoni Bochiński Jan, Cichalski Piotr, Oltarzewski Jan, Puczyński Win: Stuart Bol: Wach: Hajdes Xa: Podcho: Drożdżyński Piotr i Cieciszewski Kar: W pułku 3 Uł: Wachm: Kleczyński Aug: Maieranowski Lud: i Rabiński Jul: W pułku 5 Ułanów Podof: Bielski Wła: i Puchalski Nar. (dokon: nastąpi)

DONIESIENIA.

Dnia 18 kwietnia 1831 r. o godzinie 2ej zpołudnia w Warszawie przy ulicy Dzikiej w Domu pod Nr 2323. wskutek zaigęcia prawnego przez publiczną licytacją sprzedawanemi będą następujące ruchomości, iako to: szafy, komody, kanapy, krzesła, łóżka, lustro, sofa i inne tem podobne przedmioty, za gotowe pieniądze. Onufry Zaborowski, Kom:

Onegdaj wieczór z bryczki na rogu ulicy Czystej i Krakowskiego-Przedmieścia, wyciągnięto SALOPĘ z Draps de Zefir, koloru morderowego bieliłszkami ciemnymi w tyle trochę jaśniejszemi podszytą, z małą pelerynką. Uprasza się każdego koby ją widział lub miał, iżby za nagrodą wartości jej wynoszącą, raczył dać znać lub odnieść do Bióra Informacyjnego przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 377.

Podaje do publicznej wiadomości, iż przedmiot iakoto: Puhar srebrny duży różnemi numizmatami wykładany tu w Warszawie na Targu publicznym w rogu ulicy Nowowiniarskiej i Franciszkańskiej w d. 19 m i r. b. o godz: 10 z rana za gotowe pieniądze sprzedany zostanie, mający więc chęć nabycia takowego przy trzykrotnem wystawieniu w d. 16, 16 i 18 m. i r. b. codziennie od godziny 8 do 9 z rana w miejscu do sprzedaży powyż oznaczonym obejrzeć go może. A. Tryllerowicz. K.

PULJARES w Safran czarny oprawny z napisem: Souvenir, w środku znajdowały się różne papiery potrzebne a mianowicie Rozkaz Dowódcy Pułku 1 strz. pie: kwatremistrza tegoż pułku tyczący się, wspomniany puljares zgubiony został dnia wczorajszego w przechodzie z ulicy Miodowej na Senatorowską. Znalazca raczy oddać do Drp: Kur: War: w ca: odbierze przyzwójtą nagrodę.

TEATR NARG: Jutro 1szy raz Traie: *Nieszpory Sycylijskie.*

TEATR ROZMAITO: Jutro *Nieproszeni goście.* Kto wie, *Bióralsi.*

Dziś rano ciepła sto: 3. Wczoraj w połu: 10. Deszcz.